

МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (*Обн., ДВ, бр. 74 от 2016 г., изм. и доп., бр. 78 от 2017 г., бр. 82 от 2018 г., бр. 71 от 2019 г., бр. 43 и 77 от 2020 г., бр. 80 от 2021 г., бр. 43 от 2022 г. и бр. 51, 75 и 105 от 2023 г.*)

1. Причини, които налагат приемането на нормативния акт

Необходимостта от изменението и допълнението на Наредба № 11 от 2016 г. е продиктувано от измененията и допълненията на Закона за предучилищното и училищното образование, обнародван в Държавен вестник, бр. 23 от 19.03.2024 г., с които се предостави възможност за целите на кандидатстването във висше училище зрелостници или лица, притежаващи диплома за средно образование, по свое желание еднократно в рамките на учебната година на завършването си или на следващата учебна година да положат изпит по реда на държавните зрелостни изпити по учебен предмет, по който вече са положили успешно държавен зрелостен изпит (чл. 135а от ЗПУО).

Предвид момента на влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование и липсата на отлагателно действие на тази разпоредба е необходимо да се осигури възможност на лицата, придобили средно образование за полагане на този изпит още през предстоящата изпитна сесия за държавните зрелостни изпити през май-юни, чиито дати са определени още преди началото на настоящата учебна година. Ето защо е необходимо да бъде осигурено влизането в сила на подзаконовите нормативни актове, които създават условията и реда за полагането на изпита, в срок, който да позволи изпълнението на всички етапи от процеса. След влизането в сила на настоящия проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците се налага извършването на редица допълнителни организационни дейности – подаване на заявления от лицата, допускане до изпит, отпечатване на допълнителни изпитни комплекти за полагане на изпит по чл. 135а, ал. 1 от ЗПУО, както и на бланки на удостоверения за положен изпит, наред с осигуряване на допълнителни зали, а в зависимост от броя на желаещите – и сгради, ангажиране на квестори и други длъжностни лица. В допълнение, на основание на Наредбата предстои утвърждаване на образците за подаване на заявление за допускане до полагане на изпит по чл. 135а, ал. 1 от ЗПУО и на съответните служебни бележки за подадено заявление и за допускане до полагане на изпита, което изисква време за обработка на документите и разпределение на желаещите да положат изпита по сгради и зали. Това налага срокът за предложения и становища по проекта на НИД на Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците да бъде в рамките на 14 дни.

2. Цели, които се поставят с приемането на нормативния акт

С приемането на нормативния акт се синхронизират законовите и подзаконовите нормативни актове и се осигурява възможност за упражняване на правото, дадено с чл. 135а, ал. 1 от ЗПУО на зрелостници и лица, вече положили държавен зрелостен изпит, при кандидатстване във висше училище да демонстрират по-добра подготовка и усъвършенствани компетентностите и да имат по-широки образователни перспективи.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на нормативния акт

За прилагането на промените в Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците и на Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование не са необходими допълнителни финансови средства.

4. Очаквани резултати от прилагането на нормативния акт

Даването на възможност за повторно полагане на изпит по учебен предмет, по който вече успешно е положен държавен зрелостен изпит, ще стимулира допълнителна и задълбочена подготовка, както и ще даде по-голяма удовлетвореност на лицата, направили избор за такъв изпит, тъй като резултатът от него ще има същата тежест, каквато и оценката от държавен зрелостен изпит.

Резултатите от положените изпити по реда на държавните зрелостни изпити няма да променят оценките в дипломите за средно образование, а ще се отразяват в отделен документ – *удостоверение за положен изпит по реда на държавните зрелостни изпити за целите на кандидатстване във висше училище*. В тази връзка се предвиждат и промени в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 66 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2017 г., бр. 50 от 2018 г., бр. 42 и 74 от 2019 г., бр. 26 и 77 от 2020 г., бр. 75 от 2021 г., доп., бр. 101 от 2021 г., изм. и доп., бр. 65 от 2022 г. и бр. 51 и 102 от 2023 г.)

При кандидатстване във висше училище удостоверението дава право за включване на оценката от положения изпит с тежестта на или вместо оценка от държавен зрелостен изпит от дипломата за средно образование в случаите, когато тя е по-благоприятна за лицето в балообразуването или за прием при условията на чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

С проекта на Наредба не се въвеждат разпоредби от европейското право, поради което не се налага анализ за съответствие с европейското законодателство.